

„Jak učit žáky kariézně myslet“

**Strategie rozvoje kariérového poradenství
ve středním odborném vzdělávání**

Kamila Urban, Jiří Votava a Jitka Jirsáková

**Institut vzdělávání
a poradenství**

**T A
Č R**

Tento projekt je spolufinancován se státní
podporou Technologické agentury ČR v rámci
Programu ÉTA.

www.tacr.cz
Výzkum užitečný pro společnost.

Kariérové poradenství

- součást činností výchovného poradce
- ve škole se podílí i speciální pedagog nebo školní psycholog
- vzdělávací, informační a poradenskou podporu k vhodné volbě vzdělávací cesty a pozdějšímu profesnímu uplatnění
- kariérové vzdělávání a diagnosticko-poradenské činnosti zaměřené k volbě vzdělávací cesty žáka
- Školní vzdělávací programy - Člověk a svět práce

Cíl

- zmapovat situaci KP na středních odborných školách v České republice
- dotazníkové šetření pro žáky středních odborných škol
- pilotní fáze (Jirsáková, Votava, Urban, 2020)
- tři vlny sběru dat v letech 2019 až 2020

Dotazník

- základní osobní údaje charakterizující každého žáka a školu
- znalost pojmu kariérové poradenství
- povědomí o tom, kdo na škole KP poskytuje
- témata či oblasti, která do celku kariérového poradenství patří
- sebehodnotící část (např. míra dosažení některých kompetencí, potřeba je dále rozvíjet)
- budoucí směřování žáků
- jejich spokojenost s připraveností na další vzdělávací a profesní dráhu

Institut vzdělávání
a poradenství

T A
Č R

Tento projekt je spolufinancován se státní
podporou Technologické agentury ČR v rámci
Programu ÉTA.

www.tacr.cz

Výzkum užitečný pro společnost.

Vzorek

- výsledný vzorek tvořilo 1873 studentů
- 1024 žen a 842 mužů, 7 participantů neoznačilo své pohlaví
- průměrný věk 18,2 let ($SD = 1,2$ roku)
- věkové rozmezí od 15 do 23 let
- nejvíce studentů mělo mezi 17 a 20 lety (3. a 4. ročník)

Institut vzdělávání
a poradenství

Tento projekt je spolufinancován se státní
podporou Technologické agentury ČR v rámci
Programu ÉTA.

www.tacr.cz

Výzkum užitečný pro společnost.

Vzorek

	N	%
H - střední odborné vzdělání s výučním listem	405	21,6
M - úplné střední odborné vzdělání s maturitou (bez vyučení)	1252	66,8
L - úplné střední odborné vzdělání s odborným výcvikem a maturitou	176	9,4
neuedli	40	2,1

Vzorek

	N	%
Jihočeský	58	3,1
Karlovarský	72	3,8
Královéhradecký	207	11,1
Moravskoslezský	18	1,0
Olomoucký	96	5,1
Pardubický	143	7,6
Plzeňský	80	4,3
Praha	541	28,9
Středočeský	487	26,0
Vysočina	92	4,9
Ústecký	79	4,2

Institut vzdělávání
a poradenství

T A
Č R

Tento projekt je spolufinancován se státní
podporou Technologické agentury ČR v rámci
Programu ÉTA.

www.tacr.cz
Výzkum užitečný pro společnost.

Výsledky

- Kdo je na jejich škole *výchovný poradce*?
- 64,5%
- Kdo je na jejich škole *kariérový poradce*?
- 18,2%
- Setkali se s pojmem *kariérové poradenství*?
- 17,5%

Institut vzdělávání
a poradenství

Tento projekt je spolufinancován se státní
podporou Technologické agentury ČR v rámci
Programu ÉTA.

www.tacr.cz

Výzkum užitečný pro společnost.

Výsledky: kariérové poradenství je:

Někdo mi poradí, jakou školu si vybrat	42,3%
Dozvíím se, jak vydělat hodně peněz	6,5%
Naučím se, jak v práci dosáhnout vyššího postavení	25,8%
Získám dovednosti potřebné pro řízení své pracovní dráhy	28,8%
Objevím, co mě baví (jaké mám zájmy)	24,4%
Ověřím si, v čem jsem dobrý (jaké mám dovednosti)	26,5%
Poznám, pro jaké zaměstnání (jakou práci) se hodím	64,3%
Dozvíím se, co musím udělat, abych mohl/a dělat práci, kterou jsem si vybral/a	46,6%

Výsledky: kariérové poradenství

- studenti, kteří vědí, kdo je na jejich škole *kariérový poradce* častěji označili možnosti:
 - objevím, co mě baví
 - ověřím si, v čem jsem dobrý
 - dozvím se, co musím udělat, abych mohl/a dělat práci, kterou jsem si vybral/a

Institut vzdělávání
a poradenství

Tento projekt je spolufinancován se státní
podporou Technologické agentury ČR v rámci
Programu ÉTA.

www.tacr.cz

Výzkum užitečný pro společnost.

Výsledky: kariérové poradenství

- studenti, kteří vědí, kdo je na jejich *škole výchovný poradce* častěji označili možnosti:
 - někdo kdo mi poradí, jakou školu si vybrat
 - objevím, co mě baví
 - ověřím si, v čem jsem dobrý
 - poznám, pro jaké zaměstnání (jakou práci) se hodím
 - dozvím se, co musím udělat, abych mohl/a dělat práci, kterou jsem si vybral/a

Institut vzdělávání
a poradenství

T A
Č R

Tento projekt je spolufinancován se státní
podporou Technologické agentury ČR v rámci
Programu ĚTA.

www.tacr.cz

Výzkum užitečný pro společnost.

Výsledky

- studenti, kteří vědí, kdo je na jejich škole výchovný poradce:
 - se častěji setkali s individuálním rozhovorem s výchovným nebo kariérovým poradcem
 - častěji realizovaly skupinové aktivity v rámci výuky zaměřené na výběr povolání
 - se častěji setkali s psychologickými testy

Výsledky: rozdíly mezi H a M programy

- studenti z **M oborů** častěji vybírali možnosti:
 - někdo kdo mi poradí, jakou školu si vybrat
 - objevím, co mě baví
 - ověřím si, v čem jsem dobrý
 - poznám, pro jaké zaměstnání (jakou práci) se hodím
 - dozvím se, co musím udělat, abych mohl/a dělat práci, kterou jsem si vybral/a

Institut vzdělávání
a poradenství

T A
Č R

Tento projekt je spolufinancován se státní
podporou Technologické agentury ČR v rámci
Programu ÉTA.

www.tacr.cz
Výzkum užitečný pro společnost.

Výsledky: rozdíly mezi H a M programy

- studenti z **H oborů** častěji vybírali možnosti:
 - dozvím se, jak vydělat hodně peněz
 - naučím se, jak v práci dosáhnout vyššího postavení
 - získám dovednosti potřebné pro řízení své pracovní dráhy

Výsledky: rozdíly mezi H a M programy

- zjišťovali jsme také, co plánují děla po dokončení školy
- studenti z **M oborů** častěji plánují studovat:
- pokračovat ve studiu ve stejném oboru plánuje 22,8%, v jiném oboru 19,7%, ještě neví, v jakém oboru 15,3%
- studenti z **H oborů** častěji plánují pracovat nebo podnikat:
- v oboru, který studují 40%, v jiném oboru 17%
- pokračovat ve studiu: spíš v jiném oboru (13,8%) jak ve stejném (9%)

Výsledky: spokojenost s informovaností o možnostech:

- dalšího vzdělávání - bez rozdílu ve spokojenosti
- budoucího pracovního uplatnění - spokojenější studenti z H oborů

	další vzdělávání	budoucí pracovní uplatnění
1 = plně	8,5%	8,4%
2	20,8%	21,2%
3	39,7%	37,9%
4	17,0%	18,5%
5	8,4%	8,2%
6 = vůbec	4,5%	4,6%

Výsledky: témata

	M	H
Příprava prezentace (např. v PowerPointu)	95,8%	86,4%
Vystupování na veřejnosti (např. jak mluvit před ostatními)	76,8%	48,6%
Psaní životopisu	74,8%	71,1%
Příprava na pracovní pohovor	33,1%	37,8%
Poznávání svých silných a slabých stránek	39,7%	31,9%
Výběr dalšího vzdělávání (kam na školu)	34,5%	26,7%
Jak určit, který obor dalšího vzdělávání by byl pro mě vhodný	23,2%	14,3%

Výsledky: témata

	M	H
Jak najít práci v oboru, který studuji	43,3%	48,1%
Požadavky zaměstnavatelů v oboru, který studuji	34,7%	36,8%
Hledání pracovních nabídek pomocí internetu	20,3%	24,9%
Možnosti práce v zahraničí	24,6%	27,9%
Možnosti vzdělávání v zahraničí	32,2%	14,8%
Co dělat v případě nezaměstnanosti	27,2%	35,8%
Jaké jsou mé představy o životě	18%	19%

Institut vzdělávání
a poradenství

T A
Č R

Tento projekt je spolufinancován se státní
podporou Technologické agentury ČR v rámci
Programu ÉTA.

www.tacr.cz

Výzkum užitečný pro společnost.

Výsledky: témata

	M	H
Jak začít podnikat	35,7%	25,4%
Co dělat, když mě nebaví můj současný obor	14,4%	18,3%
Co mohu dělat, když nezvládám výuku	27,4%	16,5%
Jak se efektivně učit	46,3%	16,3%
Jak zvládat stres	22,7%	9,1%
Která jsou má práva a povinnosti jako zaměstnanec	38,7%	41,7%
Informace o situaci na trhu práce	37,5%	37,5%

Institut vzdělávání
a poradenství

T A
Č R

Tento projekt je spolufinancován se státní
podporou Technologické agentury ČR v rámci
Programu ÉTA.

www.tacr.cz
Výzkum užitečný pro společnost.

Výsledky: témata

- všichni studenti, kteří se s daným tématem na škole nesetkali mají větší pocit, že by se v ní měli zdokonalovat
- studenti nejhůře hodnotili svou *orientaci v problematice trhu práce*
- také *znalost požadavků zaměstnavatelů v oboru a znalost postupů, jak se správně ucházet o zaměstnání*
- studenti M oborů hůře než studenti H oborů
- studenti H oborů také *cizí jazyk*

Institut vzdělávání
a poradenství

Tento projekt je spolufinancován se státní
podporou Technologické agentury ČR v rámci
Programu ÉTA.

www.tacr.cz

Výzkum užitečný pro společnost.

Výsledky: předměty

	M	H
Český jazyk	58,8%	69,1%
Cizí jazyk	43,1%	46,4%
Spoločenskovední vzdělávání	62,9%	69,4%
Přirodovedné vzdělávání	20,4%	28,6%
Matematické vzdělávání	16,9%	36,0%
Ekonomické vzdělávání	74,0%	58,0%
Vzdělávání v informačních a komunikačních technologiích	60,2%	55,3%
Odborné vzdělávání	59,5%	69,6%

Výsledky: pracovní trh

	M	H
Prezentace firem ve škole	40,4%	34,8%
Exkurze do firem	54,9%	43,7%
Odborná praxe na smluvních pracovištích	66,5%	53,8%
Účast na veletrzích pracovních příležitostí a dalšího vzdělávání	40,3%	24,2%

Děkujeme za pozornost